

Latvijas Dizaina padome
2023.gada 12. aprīlī plkst.15.00, MS Team tiešsaistē.

Protokols Nr. 3./2023

Piedalījās: Dita Danosa, Karine Kalniņa, Barbara Freiberga, Edvards Francis Kuks, Ilze Buligina, Alvis Līdaks, Jānis Lielpēteris, Ingūna Elere, Kaspars Nesterovs, Žanete Eglīte, Līga Lētiņa, Dzintra Purviņa.

Vadīja: Dita Danosa.

Dienaskārtībā:

1. Jaunumu aplis.
2. Ziņojums par tikšanos ar Latvijas Kultūras akadēmijas pārstāvjiem par valsts pētījumu programmu un iespējamo apakšpētījumu dizaina jomā.
3. Informācija par modes dizaineres Baibas Ripas un eksportējošo Latvijas modes zīmolu dizaineru vēstuli LIAA vadībai un ministriem par LIAA atbalsta programmas turpināšanu modes dizaina eksportam un konkurētspējas veicināšanai.
4. Citi jautājumi.

Kopsavilkums

1.Jaunumu aplis.

2. Par Dizaina padomes pārstāvju tikšanos ar LKA un LMA pārstāvjiem par valsts pētījumu programmu un iespējamo apakšpētījumu dizaina jomā.

Šā gada 23.martā Dizaina padomes pārstāvji tikās ar Latvijas Kultūras akadēmija Kultūras un mākslu institūta vadītāju, vadošo pētnieci Dr.sc.soc.Andu Laķi, LMA prorektori zinātniskajā darbā, doktora studiju programmas vadītāju Ph.d. Agitu Gritāni un ph.D., dizaina pētnieci Lieni Jēkabsoni. Sanāksmē piedalījās: **Dizaina padome: Dita Danosa** (Latvijas Dizaina centra vadītāja), **Ingūna Elere** (dizaina biroja H2E vadošā dizainere), **Žanete Eglīte** (LADC pārstāve), **Edvards Francis Kuks** (IZM, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments nozares eksperts), **Dzintra Purviņa** (Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Radošo industriju nodaļas eksperte dizaina un arhitektūras jautājumos).

LMA: Agita Gritāne, Liene Jākobsone

LKA: Anda Laķe, Ieva Vītola, Lote Katrīna Cērpa

23.03.2023 sanāksmē iesaistītās puses vienojās:

- Latvijas Dizaina padome, Latvijas Dizaina centrs sagatavo vēlamās pētījuma tēmas, kas tiktu attīstītas atsevišķa apakšprojekta veidā. Pēc tam varētu attīstīt arī metodoloģiju, ir jābūt skaidriem pētījuma uzdevumiem, nodevumiem.
- Laika rāmis, kurā strādā – 3 gadi. Taču tas nenozīmē, ka apakšprojekts ir jāizvērs 3 gadu garumā.
- Dizaina nozares pētniecībā – sadarbojas LKA un LMA kolēģi.
- Ir nepieciešama atbalsta vēstule no Latvijas Dizaina padomes, kurā vēlams aprakstīt, kādi pētījumi ir veikti. Tiek akcentēta līdzšinējo pētījumu nozīme

(piemēram, levas Zemītes pētījumi), kas apliecina kapacitāti, ka LKA var šo izpētīt, paveikt.

(Sīkāks sanāksmes atšifrējums pielikumā sanāksmes protokolā).

Informācijai: Šā gada 11.aprīlī tika nosūtīta vēstule LKA par Latvijas Dizaina padomes atbalstu Latvijas Kultūras akadēmijas un tās sadarbības partneriem – Latvijas Mākslas akadēmijas un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas vadošajiem pētniekiem un viņu pieteikumam dalībai valsts pētījumu programmā “Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai” 2023.–2026. gadam. (vēstule pielikumā).

3. Informācija par modes dizaineres Baibas Ripas un eksportējošo Latvijas modes zīmolu dizaineru vēstuli LIAA vadībai un ministriem par LIAA atbalsta programmas turpināšanu dizaina uzņēmumu eksportam un konkurētspējas veicināšanai.

Dz.Purviņa informē par modes dizaineres Baibas Ripas un vairāku eksportējošu modes zīmolu dizaineru vēstuli/ kolektīvo iesniegumu Ekonomikas ministrei I.Indriksonei, Finanšu ministram A.Ašeradenam un Kultūras ministram N.Puntulim, LIAA direktoram K.Rožkalnam ar aicinājumu turpināt ES fondu atbalsta programmu īstenošanu starptautiskās konkurētspējas veicināšanai.

Dz. Purviņa informē, ka KM atbalsta aicinājumu LIAA rast iespēju turpināt eksporta atbalsta programmu uzņēmējiem, un ar šo aicinājumu LIAA tiks nosūtīta atbildes vēstule.

D.Danosa stāsta, ka pēc tikšanās ar LIAA pārstāvjiem šā gada 28.februārī ir izteikts aicinājums noprezentēt LIAA stratēģiju 2023.-2029.gadam. Uzsver, ka LIAA stratēģija ir gatava, bet rīcības plāns vēl tikai top. Tikšanās reizē ar LIAA vadību tika stāstīts, ka nākamajā periodā LIAA par 25% samazinās finansējumu dažādām atbalsta programmām. Šobrīd LIAA notiek pārstrukturizācija uz lietotāju centrētu pieeju. D.Danosa apstiprina, ka sanāsmē ar LIAA vadību neizskanēja informācija, ka atbalsta instrumenti modes dizaina eksportam, kā piemēram dalība starptautiskās izstādēs, šovrūmos u.c. varētu tikt pārtraukti.

K.Kalniņa akcentē problēmu, ka joprojām pastāv bažas, vai LIAA nākamajā periodā saglabās atbalstu Radošo industriju inkubatoram un citiem biznesa inkubatoriem. Tādējādi pastāv bažas par to, vai līdz ar pārstrukturizāciju Radošo industriju inkubatoram un citiem inkubatoriem, saglabāsies iespējas no 2024.gada darboties esošajā modelī, kur ar inkubatoram ir izveidojusies jau sava kopiena.

K.Kalniņa skaidro par modes dizaineru bažām, jo publiskajā telpā ir izskanējusi informācija, ka LIAA atbalsts turpmāk tik novirzīts galvenokārt RIS 3 aktivitātēm, kur nav modes dizaina. Ir zināms, ka eksporta atbalsta programma turpinās darboties.

Atgādina, ka Kultūras ministrija arī ir iesaistīta ar savu finansējumu un ir atbildīga par Radošo industriju inkubatora programmu īstenošanu. Tāpēc ministrijai ir tiesības LIAA prasīt atbalstu tieši radošās industrijas nozarēm, kas nav RIS 3 nozares.

Dizaina padomes sēdes lēmumi un ierosinājumi:

- 1) Tiem padomes pārstāvjiem, kuru pārstāvētās organizācijās ir veikti kādi pētījumi saistībā ar dizainu, lūgums tos apkopot un, iespējams, tādējādi ir iespējas veidot savu padomes pētījumu bibliotēku.

- 2) Dita Danosa aicina Dizaina padomei noformulēt savu viedokli un atkārtoti ierosināt CSP – izdalīt vairāk nekā tikai 5 pakārtotos kodus NACE klasifikatorā pie 74.10 – *Specializētie projektēšanas darbi*.
- 3) Jānis Lielpēteris (LTRK) apņemas noskaidrot par iespēju veikt lokālu aptauju starp LTRK biedriem par dizaina lietojumu uzņēmējdarbībā.
- 4) Ingūnas Eleres ierosinājums – sakārtot dizaina konkursu praksi Latvijā, un kādā no nākamajām sēdēm diskutēt par dizaina konkursu labo praksi.

Informācijai no pasaules:

https://the-brandidentity.com/insight/is-pitching-good-or-bad-for-the-design-industry-we-hear-the-thoughts-of-base-design-and-nihilo?utm_campaign=later-linkinbio-thebrandidentity&utm_content=later-33634659&utm_medium=social&utm_source=linkin.bio

Pasaules dizaina organizācija par konkursiem: chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://uploads.wdo.org.s3.amazonaws.com/ProfessionalPractice/WDO_DesignCompetitions_Guidelines.pdf

- 5) D.Danosa – ierosina aicināt LIAA pārstāvjus uz kādu no DP sēdēm un noprezentēt jauno LIAA stratēģiju 2023.-2029.gadam <https://www.liaa.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinata-liaa-strategija-2023-2029-gadam>
- 6) I. Eleres ierosinājums jau nākamajā 10.maija Dizaina padomes sēdē izvērtēt, kas šogad ir paveikts Dizaina stratēģijas īstenošanā. Domas dalījās, vai var paspēt uz maija sēdi nopietni sagatavoties. Ierosinājums sākt maijā ar īsu ziņojumu, un jūnijā jau apzināt arī citas lielākas organizācijas (ārpus Dizaina padomes) par progresu Dizaina stratēģijas īstenošanā.

Atgādinājumam: Google saitē katra padomes eksperta apņemšanās – 3 prioritātes, ko katrs var darīt, lai īstenotu Dizaina stratēģiju. Aicinājums – arī jaunajiem Dizaina padomes biedriem iepazīties ar Dizaina stratēģiju un ierakstīt tabulā, ko varētu individuāli vai savā organizācijā paveikt, lai īstenotu kādu no stratēģijas uzdevumiem, rīcībām.

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1YfZKJQmR7qyJwCVPiCRVnglITAdV2WTdJ0AkXjslTSY/edit#gid=1582457481>

DIZAINA STRATĒĢIJA 2023-2027 (dokuments)

<https://www.km.gov.lv/lv/media/27617/download?attachment>

Nākamā DP sēde notiks 10.maijā plkst: 15:00.

Darba kārtībā – Eiropas Savienības jaunais regulējums dizainparaugu tiesiskajā aizsardzībā, aicinātas ar prezentāciju Intelektuālā īpašuma tiesību eksperte, juriste Liene Vindele no Tieslietu ministrijas un Ilona Pētersone, Kultūras ministrijas – Autortiesību nodaļas vadītāja.

Protokolēja

Dz. Purviņa

Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētājas vietniece

D. Danosa